

10.05.2022

Група: 16

Предмет: «Технологія художньо-оформлюючих робіт»

Тема № 2 Вітражна композиція

УРОК: 12

Тема: Вітражна композиція.

Мета:

- Ознайомлення з поняттям вітражів, історією виникнення, видами вітражів, особливостями виготовлення, створення з використанням різних технік, вітражні композиції
- Вивчити способи та види оформлення вітрин, визначити послідовність виконання підготовчих робіт;
- Виховати зацікавленість та компетентність до обраної професії.

ХІД УРОКУ

Вітраж (фр. *vitrage*, від лат. *vitrum* — «скло») — сюжетна декоративна композиція зі скла та інших матеріалів, що пропускають *світло*.

Вітраж — декоративний елемент у прикрашенні вікон з декоративною метою, або як засіб, коли необхідно приховати невдалий вид з вікна, (наприклад, глуху стіну сусіднього будинку на віддалі 2-3-х метрів між будівлями). Виготовляється із кольорового скла, або кольорового оргскла, перегородки між такими скляними елементами з'єднуються. Раніше для з'єднання використовували олово, свинець, як метали, що легко піддавались обробці. Зараз елементи скла можуть фіксуватись на міцній клеєвій основі. Як правило, відповідно до однієї з технік, викладається вітраж на готовому листі скла, з маленьких шматочків скла.

З'єднання між шматочками скла застигають, та фарбуються в чорний колір. За вікном з вітражем може використовуватись штучна підсвітка.

Різновидом вітража є ф'юзинг, коли для з'єднання кольорових шматочків скла використовується спікання без застосування металевих або клейових перегородок.

Вітраж як сюжетна або орнаментальна декоративна композиція з фрагментів скла або іншого схожого матеріалу, підкоряється загальним законам композиції, дотримується колірної колориту.

Вітражі - декор благородний. Щоб вітраж був такий, що зрівнявся з казковими картинами і що ожився фантазіям, які б влітаються в інтер'єр легким і вишуканим аранжуванням, необхідно знати всі формальні прийоми. Це насамперед композиційне рішення, яке підкоряється загальним законам

Будь-який, навіть самий майстерно виконаний малюнок можна зіпсувати неправильною композицією. **Композиція**- це не тільки вміння грамотно розташувати об'єкти в площині малюнка, об'єднати їх в єдине ціле, але і вміння зацікавити глядача, залучити його погляд до своєї роботи. Незважаючи на велику кількість деталей, робота так урівноважена, вибудована і гармонійно поєднана за кольором, що виглядає єдиним цілим.

У композиції існує три основних закони:

закон контрасту,

закон підлеглості всіх елементів

закон гармонійного поєднання в композиції єдиному задуму.

Контраст є важливим законом композиції, який має безліч видів. Це контраст величин (маленьке-велике), колірний контраст, тональний (світлий-темний), навіть смисловий контраст. **Контраст допомагає** виділити головне, створити загальний настрій малюнка. **Контрасти** - поєднання протилежного. Контраст- це дуже хороший засіб зробити свій малюнок більш виразним. Якщо всі об'єкти будуть виконані на нюансі (однаковий розмір, одне колірне рішення, близький по тону), оку глядача буде просто не за що «зачепитися», він не побачить і не зрозуміє головного. **Декоративне ціле композиції** будується на виразному контрасті - частіше за все світлої плями на темному фоні або темного на світлому.

Композиція завжди повинна шикуватися навколо головного об'єкта або дії. Всі другорядні елементи повинні підкорятися, не повинні відволікати увагу або бути зайвими (необов'язковими). За допомогою другорядних предметів погляд людини повинен постійно прямувати до головного.

Щоб зробити хорошу композицію, існують певні правила і прийоми. Це можливо, наприклад, ритм колірних плям, що повторюються (в міру), фігур, розташованих на певній «лінії», яка веде око до композиційного центра. Саме там розташоване саме головне, те, для чого власне і затівавсь весь цей малюнок.

Смисловий центр... Як правило, він розташовується на другому плані. На першому розташовуються об'єкти (фон, абстрактні узори, другорядні персонажі, пейзаж), які як би «вводять» погляд глядача в малюнок, плавно підводять його до головного. Цей центр може виділятися багатьма коштами, про які було сказано вище.

У композиції може бути рух, а може його і не бути. Це залежить знов-таки від задуму художника. Статичні об'єкти створюють стан спокою, або мертвої тиші. Кому що потрібне. Тут простіше. До статичних об'єктів добре застосовується правило вертикаль/горизонталь, але про нього трохи пізніше. Якщо в малюнку присутня яскраво виражена динаміка, то тут треба запам'ятати одне - всякому руху необхідне замирання. Це зрівноважить малюнок, щоб не було враження того, що предмет «падає» або. «вилітає» за межі малюнка.

Тут також все нескладне. Малюнок може шикуватися на поєднанні вертикальних і горизонтальних об'єктів (або напрямів). Головне щоб вони були урівноважені. Щоб не вийшло так, що в малюнку одні вертикалі або навпаки. Людське око повинне рухатися по картині, об'єкти створюють маршрут руху. Якщо вертикалі не зрівноважити, око просто в них зав'язне, не зможе пройти по всьому малюнку, тобто всі старання художника пропадуть дарма. У роботі може бути одна дуже сильна вертикаль/горизонталь або дещо менш.

Закон цілісності і неподільності - це означає, що ваш малюнок повинен сприйматися суцільно незалежно від кількості зображених на йому об'єктів.

Кожний з них справляє на людину своє враження, і якщо їх не упорядити - малюнок буде носити хаотичний характер, роздратовувати і знизить загальний ефект від малюнка. Всі елементи повинні бути пов'язані по смислового і просторового розташуванню, композиції потрібно бути різноманітною, але не строкатою.

<https://youtu.be/6pv0h7vXeK8>

<https://youtu.be/UNcQBi-fq90>

<https://www.youtube.com/watch?v=Zjy5n0ZK3V4>

Домашнє завдання:

- ✓ **Опрацювати матеріал, виконати конспект.**
- ✓ **Фотографію конспекту надіслати викладачу mTanatko@ukr.net**